

NATURA KONCEPT
ŘEŠENÍ VODY V KRAJINĚ

Průzkum vybraných skupin živočichů a cévnatých rostlin

Obecní rybník, Králův Dvůr

- DODATEK č. 1 -

Natura Koncept s.r.o.

Zpracoval: Ing. Petr Hesoun

Leden 2023

Možnosti ochrany populací obojživelníků při odbahňování a úpravách vodních nádrží

Při odbahňování nádrží je potřeba zvažovat ochranu zvláště chráněných druhů, vázaných na vodní prostředí. Jako modelovou skupinu můžeme využít obojživelníky. Vhodný přístup k ochraně obojživelníků může zajistit ochranu i dalších organismů žijících ve vodních nádržích.

Ideální je, pokud se podaří, aby k **odbahnění a úpravám nádrže** došlo **mimo vegetační sezónu** (říjen-březen). V takovém případě je pouze potřeba zajistit ochranu druhů, které by mohly ve vodě zimovat (např. skokan skřehotavý, skokan hnědý, čolek velký). Nejjedodušším opatřením je nádrž včas vypustit, aby se do ní obojživelníci na zimování nestahovali a našli místa k zimování mimo nádrž. Když pak koncem března dojde k postupnému napouštění nádrže, může zde již probíhat rozmnožování obojživelníků a jejich populace tak nejsou prakticky vůbec negativně dotčeny.

V případě, kdy z nějakých důvodů není možné úpravy nádrže realizovat mimo vegetační období, je možné zajistit ochranu obojživelníků dvěma způsoby:

1. **Vypustit nádrž před začátkem vegetační sezóny**, důsledně ji vystokovat tak, aby v nádrži nevznikaly tůně a kaluže a nedošlo tak k nakladení snůšek obojživelníků. Tím sice bude vynechána jedna rozmnožovací sezóna, ale životaschopné populace obojživelníků toto řešení neohrožuje, což bylo mnohokrát potvrzeno přímým sledováním.
2. **Druhým řešením**, technicky spíše složitějším, a proto méně využívaným, je naopak **vytvoření trvalých kaluží** po odbahnění nádrže na dně nádrže. Ty lze vytvořit buď přehloubením dna (následně před napouštěním nutno opět vhodně vysvahovat), nebo vytvořením přehrázek s přepadem na dně nádrže. Tyto drobné vodní plochy následně umožní rozmnožování obojživelníků a dokončení vývoje jejich larev. Výhodou tohoto řešení je to, že drobné vodní plochy na dně nádrže mohou sloužit jako refugia i pro permanentní faunu (měkkýši, máloštětinatci, korýši aj.) vodní rostliny aj. Nevýhodou je nutnost zajištění stálého zvodnění těchto drobných vodních ploch, protože při jejich i jen dočasném vyschnutí by došlo jednak k úhynu vývojových stadií obojživelníků, jednak by byly ohroženy i další druhy živočichů, které se do takových drobných ploch stahují, např. larvy vážek a dalších skupin hmyzu (vodní brouci, jepice, chrostíci aj.), vodní měkkýši, korýši aj. Také je potřeba, aby tyto drobné vodní plochy byly vytvořeny ještě před počátkem rozmnožování obojživelníků. Ideálně do konce března, ale termín je závislý na tom, jaké druhy obojživelníků se v lokalitě vyskytují. V případě skokana skřehotavého probíhá rozmnožování přibližně od poslední dekády dubna, v případě skokana štíhlého však dochází ke kladení snůšek již v průběhu března.

NATURA KONCEPT s.r.o.

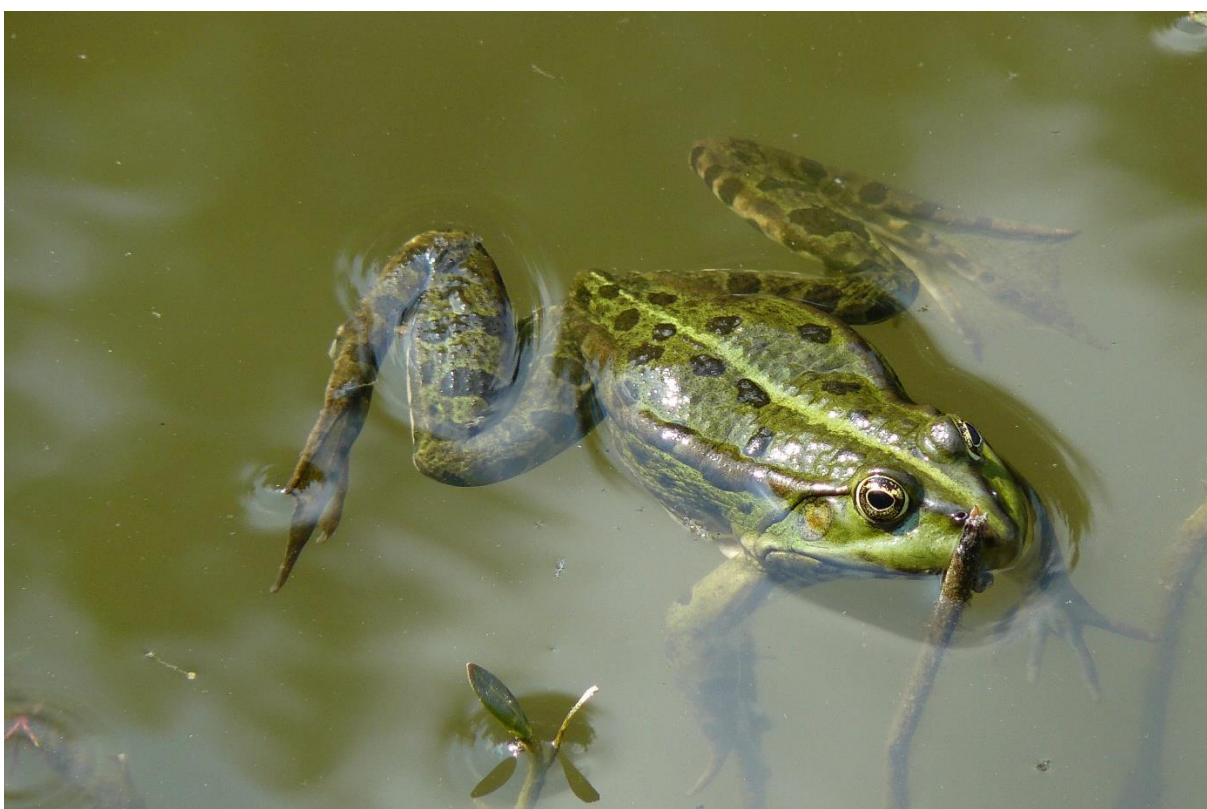
Na Hradbách 35/I
377 01 Jindřichův Hradec

Odborný garant a zpracovatel:
Ing. Petr Hesoun

Ponořené snůšky skokana štíhlého (*Rana dalmatina*) nacházíme v nádržích již v průběhu března

K rozmnožování skokanů skřehotavých dochází až v průběhu dubna.